

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/150/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819205788
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8819205788.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Ivetou Mihókovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. T. N., D.. XX.XX.XXXX, O.. S. N., D.. XX.XX.XXXX V. O.. A. N., D.. XX.XX.XXXX, všetci bytom pri matke, zastúpení kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti rodičov: V. N., D.. XX.XX.XXXX, N. G. XXX/XX, C. D. H. V. S. N., D.. XX.XX.XXXX, N. G. XXX/XX, C. D. H.L., H. Č. Ú. D. S. H. P. Z., N. X, G.-Š., o zrušenie neodkladného opatrenia, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom a o uloženie výchovného opatrenia, t a k t o

rozhodol:

Súd z r u š u j e neodkladné opatrenie č.k. 6P/63/2019-32 zo dňa 04.04.2019.

Z v e r u j e mal. deti T., D.. XX.XX.XXXX, S., D.. XX.XX.XXXX V. A., D.. XX.XX.XXXX N., do osobnej starostlivosti matky.

Otec j e p o v i n n ý platiť výživné na mal. deti vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, podľa osobitného zákona, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, začínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

U r č u j e nad výchovou mal. detí T., D.. XX.XX.XXXX, S., D.. XX.XX.XXXX do h ľ a d . D.. XX.XX.XXXX V. A.,

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou podal na tunajší súd podnet na zrušenie uznesenia č.k. 6P/63/2019 - 32 zo dňa 04.04.2019 o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým boli mal. T. N., D.. XX.XX.XXXX, O.. S. N., D.. XX.XX.XXXX V. O.. A. N., D.. XX.XX.XXXX dočasne zverení do starostlivosti Y. A. W. V. F. W., C. XX, A. a upravil práva a povinnosti rodičov k mal. deťom. Navrhli, aby súd mal. deti zveril do osobnej starostlivosti matky a otec zaviazal platením výživného na každé mal. dieťa sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky. V podnete uviedli, že maloletý S. bol do zariadenia prijatý dňa 11.04.2019 a mal. T. V. A. boli prijatí dňa 15.04.2019. Na základe správy podanej nemocnicou M.. V. F. A., v rámci ktorej z anamnestických údajov od matky dieťaťa aj od samotného dieťaťa bolo výrazné podozrenie, že sa jedná u dieťaťa o CAN syndróm. Ďalšie dve mal. deti sa nachádzali v domácom prostredí, kde im hrozilo nebezpečenstvo ublíženia na živote a zdraví. Bolo v záujme mal. detí ich vyňatie z takéhoto prostredia. V súčasnosti matka prejavuje záujem o mal. deti. V zariadení ich pravidelne navštevovala, mal. deti boli na prázdninovom pobyte v domácom

prostredí. Rodina bola odporúčaná Y. A. W. V. F. P. W. A. za účelom vykonávania odbornej metódy práce na podporu riešenia výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch, ktorá je vykonávaná ambulantnou a terénnou formou. Starostlivosť o maloleté deti poskytovaná zo strany matky sa toho času javí ako zvládnutá. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, neprítomnosť otca maloletých detí v rodine, nie je dôvod, aby boli maloleté deti naďalej umiestnené v Y. A. W. V. F. W. A..

2. Na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny tunajší súd uznesením č.k. 6P/150/2019-12 zo dňa 05.09.2019 začal bez návrhu konanie o zrušenie neodkladného opatrenia a zverenia mal. detí do osobnej starostlivosti matky.

3. Otec súhlasil so zverením mal. detí do osobnej starostlivosti matky.

4. Kolízny opatrovník odporúčal zrušiť neodkladné opatrenie, mal. deti zveriť do osobnej starostlivosti matky a určiť na výchovu mal. detí dohľad.

5. Vzhľadom na návrh kolízneho opatrovníka na určenie dohľadu nad výchovou mal. detí, súd uznesením zo dňa 29.10.2019 začal z úradnej moci konanie vo veci určenia dohľadu nad výchovou mal. detí.

6. Súd nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, oboznámením sa s podnetom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, uznesením tunajšieho súdu č.k. 6P/63/2019-32 zo dňa 04.04.2019, uznesením č.k. 6P/150/2019-12 zo dňa 05.09.2019 o začatí konania z úradnej moci, zápisnicou o výsluchu spísanej Ú. G. - Š., Z. Ú. D. S. H. P. Z. G. - Š., Z. Y. A. W. V. F. W. A., správou kolízneho opatrovníka a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutočný stav vecí:

7. Uznesením č.k. 6P/63/2019-32 zo dňa 04.04.2019 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril mal. T. N., D. XX.XX.XXXX, O. S. N., D. XX.XX.XXXX V. O. A. N.C., D. XX.XX.XXXX do starostlivosti Y. A. W. V. F. W., C. XX, A. Z odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé, že život, zdravie a priaznivý vývoj mal. detí mohol byť v domácom prostredí vážne ohrozený, a to v dôsledku možného neadekvátneho správania sa otca voči mal. deťom. V uvedenom období sa voči otcovi mal. detí viedlo konanie vo veci podozrenia zločinu z týrania blízkej osoby a zverenej osoby.

8. Matka vo svojej výpovedi uviedla, že synovia žijú s ňou v spoločnej domácnosti od posledných letných prázdnin. Bývajú v jednoizbovom byte v C. D. H.. Pracuje v rámci malých obecných prác. Z Y. A. W. V. F. A. dostáva finančné príspevky, ktoré jej pridelujú v priebehu mesiaca. Naposledy dostala 50,- EUR. Za malé obecné práce je jej vyplácaných 120,- EUR mesačne. Otec mal. detí na výživu detí neprispieva. Mal. T. je žiakom X. ročníka, S. žiakom X. ročníka a A. žiakom X. ročníka. Všetci navštevujú Z. L. Š. S. C. D. H.. Synovia ju rešpektujú, nemá s nimi výchovné problémy, do školy riadne chodia. Je v kontakte aj so školou. Deti vedia, že ich povinnosťou je dodržiavať školskú dochádzku. Záškoláctvo u nich nie je prítomné. Otec mal. detí je s nimi v písomnom kontakte. V telefonickom kontakte nie sú. Mal. T.Š. V. S. sú evidovaní v psychiatrickej ambulancii O. D.. Obaja užívajú lieky.

9. Podľa zápisnice z výsluchu otca spísanej v Ú. D. S. H. P. Z. G. - Š. dňa 24.10.2019 otec súhlasil s tým, aby boli mal. deti zverené do osobnej starostlivosti matky. Podľa jeho názoru matka dobre zvláda starostlivosť o deti, problémy sú len s najstarším T., ale jeho výchovu zvládajú. S rodinou je v písomnom kontakte. Otec uviedol, že nepracoval, pretože sa staral o chorého otca. V priebehu roka 2018 do začiatku roka 2019 pracoval v spoločnosti O., Z.F.P. S. C.. Mal príjem vo výške 500 - 600,- EUR mesačne. V Ústave na výkon trestu odňatia slobody bude pracovne zaradený od 28.10.2019 na pozícii murár. Nevlastní žiaden nehnuteľný, ani hnutel'ný majetok vyššej hodnoty. Vyživovacie povinnosti má len voči svojim trom mal. deťom. Otec zároveň požiadal o zabezpečenie jeho prítomnosti na pojednávaní nariadenom súdom.

10. Na pojednávaní dňa 29.10.2019 otec potvrdil skutočnosti uvádzané vo svojej výpovedi zo dňa 24.10.2019. Oproti jeho predchádzajúcej výpovedi sa zmenila len tá skutočnosť, že je odo dňa 28.10.2019 pracovne zaradený na pozícii murár. Výšku príjmu zatiaľ nepozná.

11. Zo správy Ú. Z. D. S. H. P. Z. G. - Š. vyplýva, že otec mal. detí je vo výkone trestu odňatia slobody od 29.05.2019 a predpokladaný koniec trestu je 29.05.2021.

12. Podľa správy Y. A. W. V. F. W. mal. deti sú aktuálne na dobrovoľnom pobyte pri matke. Pobyty deti pri matke realizovali v čase letných prázdnin a to postupným uvoľňovaním najprv A. V. T.. Nezaznamenali problémy počas pobytu. Následne uvoľnili na prázdninový pobyt mal. S.. Celkovo nezaznamenali výrazne negatívne informácie o priebehu pobytu zo strany zainteresovaných inštitúcií, alebo matky, ktoré by súviseli so závažným porušením spoločenských noriem, alebo zlyhania vzťahovej väzby medzi matkou a deťmi. Počas trvania starostlivosti o deti v centre sa matka pravidelne osobne a telefonicky informovala o správaní a prežívaní deti. Matka zodpovedne pristupuje k úlohám, ktoré súvisia so starostlivosťou o deti, napr. vybavenie školy pre opätovný zápis deti do nového šk. roka 2019/2020, návštevy lekárov. Pozitívnym prvkom pre stabilizáciu rodinného života a usmernenie v oblasti rodičovských zručností matky bolo poskytnutie ambulantnej formy podpory zo strany Y. A. W. V. F. A.. Ambulantná podpora v podobe sociálneho pracovníka a psychológa Y. A. W. V. F. prebieha naďalej. Majú za to, že ďalšie zotrvanie v zariadení môže byť v aktuálnom procese sanácie rodinného prostredia demotivačné a neprospešné.

13. Zo správy kolízneho opatrovníka súd zistil, že toho času po dohode so zariadením navštevujú mal. deti školu v mieste trvalého bydliska. Všetky deti sú žiakmi Z. Š. C. D. H.. V rodine sú ambulantnou a terénnou formou vykonávané pravidelné odborné metódy práce na podporu riešenia výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch zo strany Y. A. W. V. F. W. A.. Starostlivosť o maloleté deti poskytovaná zo strany matky sa toho času javí ako zvládnuteľná. Mal. deti užívajú potrebné lieky, matka sa s nimi zúčastňuje kontrolných vyšetrení. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a neprítomnosť otca maloletých detí v rodine, nie je opodstatnené, aby boli maloleté deti naďalej umiestnené v Y. A. W. V. F. W. A.. Návrat mal. detí do domáceho prostredia je nateraz možný. Odporúčajú zrušiť neodkladné opatrenie a zveriť mal. deti do osobnej starostlivosti matky.

14. Súd vec takto právne posúdil.

15. Podľa § 36 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

16. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. V zmysle ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

19. Pri výpočte minimálneho výživného sa vychádza zo sumy životného minima uvedeného v § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. v platnom znení, teda zo životného minima pre zaopatrené nepľnoleté dieťa, alebo nezaopatrené dieťa, a z tejto sumy sa vypočíta 30%. Výsledok predstavuje minimálne výživné v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine a táto suma toho času činí 28,79,- EUR.

20. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

21. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 37 ods. 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

23. Podľa § 37 ods. 7, ods. 8 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením. Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

24. V zmysle § 363 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) súd môže aj bez návrhu zrušiť neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

25. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že mal. deti sa toho času nachádzajú v domácom prostredí pri matke. Z predložených správ je zrejmé, že starostlivosť o mal. deti je zo strany matky na primeranej úrovni. Matka momentálne starostlivosť o mal. deti zvláda. S mal. deťmi chodí na pravidelné lekárske kontroly k psychiatrovi a mal. deti dodržiavajú liečbu. Otec je toho času vo výkone trestu odňatia slobody a predpokladaný koniec trestu je 29.05.2021. Keďže pominuli dôvody, pre ktoré bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým boli mal. deti dočasne zverené do starostlivosti Y. A. W. V. F. W., a život, zdravie a priaznivý vývoj mal. detí nie je už v domácom prostredí ohrozený, v dôsledku neprítomnosti otca v domácnosti, súd neodkladné opatrenie zrušil a zároveň zveril mal. deti do osobnej starostlivosti matky. Je zároveň v najlepšom záujme mal. detí vyrastať v prirodzenom rodinnom prostredí pri matke.

26. Otec si vyživovaciu povinnosť voči mal. deťom neplní. Nakoľko je otec vo výkone trestu odňatia slobody, kde je síce pracovne zaradený od 28.10.2019, ale jeho príjem ešte v čase rozhodnutia súdu nie je známy, prihliadnuc zároveň na to, že nevlastní žiaden majetok, zaviazal ho súd platením výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaplatené, neplnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred, začínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku. Takéto minimálne výživné je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na zárobkové a majetkové pomery. Určenie výživného pod túto hranicu nie je možné. V súčasnosti minimálne výživné činí sumu 28,79,- EUR mesačne.

27. Styk otca s mal. deťmi súd neupravoval, nakoľko otec sa toho času nachádza vo výkone trestu odňatia slobody.

28. V danom prípade vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že je potrebné zároveň uložiť výchovné opatrenia tak, ako je uvedené vo výroku uznesenia. Vzhľadom na to, že matka má s mal. deťmi výchovné problémy a mal. deti matku nerešpektujú ako autoritu, je potrebné v záujme zdravého vývoja mal. detí určiť nad výchovou mal. detí dohľad.

29. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak nebude vyživovacia povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v určenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.